

en saadan Vedtagelse, hvad Lovforslaget gør. Det kan undertiden være meget fornuftigt at træffe den Vedtagelse mellem Ægtefæller, at Manden skal overtage Raadigheden over det hele, altsaa at Boet skal være Fællesbo, men med Mandens Raadighed. Jeg erindrer, jeg en Gang har hørt et Tilfælde, som gik ud paa, at en Kone, som havde en ikke ubetydelig Kapital at raade over, et halvt Hundrede Tusind eller saa, blev grebet af Spekulationslyst, som har grebet saa mange Mennesker ikke mindst i disse Krigstider. Mod Mandens indtrængende Raad begav hun sig paa Børsen eller op hos en Vekselerer og spekulerede der. Da Manden fik opspurgt, gennem hvilken Vekselerer dette foregik, satte han sig i Forbindelse med Vekselereren og gav ham den Ordre, at hver Gang Konen købte et Parti Aktier i Spekulation, skulde han for Mandens Regning sælge et tilsvarende Parti, og hver Gang Konen solgte et Parti Aktier, skulde han købe et tilsvarende Parti for Manden. Nu gik det hverken værre eller bedre end, at et halvt Aar efter kom Konen grædende og sagde til Manden, at nu var det desværre gaaet, saadan som han havde spaaet, hun havde spillet hele sin Formue væk, og hun angrede, at hun havde benyttet Kvindens Raadhedsret, saaledes som hun havde gjort. Det var hendes Særeje, det drejede sig om, men ogsaa i Særejet er begge Ægtefæller interesserede. Saa trak Manden en Sparekassebog frem, som indeholdt det samme Beløb, som hun havde tabt, og sagde: Ja, da jeg erfarede, at jeg ikke kunde holde dig tilbage, har jeg truffet mine Dispositioner: de 50 000, du har tabt, har jeg vundet; men nu gentager vi ikke mere den Historie. Se, det kunde være meget rigtigt efter Omstændighederne. Selv om man sværmer nok saa meget for de nye Regler om Gifteret og Gifteje og for at gaa over til den nye Ordning, kunde der være meget gode Grunde for i hvert Fald at tillade Ægtefæller, hvis de hellere vil have den gamle Ordning, da at vedtage noget saadan ved Ægtepagt. Hensynet til Trediemand kan efter min Mening ikke anføres herimod; thi Trediemand kan skaffe sig at vide, at der er Ægtepagt, og undersøge dens Indhold.

Et sidste og meget vigtigt Punkt, jeg vil henlede Opmærksomheden paa, er Lovforslagets Stilling til Skilsmisse.

Statistikken viser, at Skilsmisserne her i Landet og for Resten ogsaa i andre Lande er tiltaget i den sidste Menneskealder i en ganske overordentlig høj Grad

og paa en Maade, som jeg tror, de allerfleste Mennesker vil anse for meget uheldig. Medens Skilsmisserne i 1878 for hele Landets Befolkning kun udgjorde et Antal af 181, var de i Aaret 1900 vokset til 381, i 1907 til 661, i 1914 til 887, og nu er de over 1000; og dette er kun de egentlige Skilsmisser, Separationer er slet ikke medregnede. Tallet er altsaa i Løbet af noget over en Menneskealder vokset til det 5—6-dobbelte indenfor Danmarks Befolkning, og selv om Befolkningen er blevet forøget noget i dette Tidsrum, er der ogsaa procentvis en meget stærk Forøgelse. Sammenligner vi os med vore Nabolande, viser det sig, at vi har omtrent dobbelt saa mange Skilsmisser som Norge og 3 Gange saa mange som Sverige, og sammenligner vi os med de øvrige europæiske Lande, viser det sig, at vi har den tyvilsomme Ære paa dette Punkt at være et af de højststaaende Lande, idet vi kun overtræffes af Frankrig, Svejts og Sachsen, i Parentes bemærket Lande, i hvilke der findes tvunget borgerligt Ægteskab. Det er altsaa et Moment, som i hvert Fald ikke taler til Fordel for den tvungne borgerlige Ægteskabsform. Det kunde for øvrigt interessere at se — jeg ved ikke, om der foreligger eller om der nogenlunde let kan skaffes en Statistik desangaaende —, hvad der er mest holdbart, de Ægteskaber, der er indgaaede kirkeligt, eller de, som er indgaaede for den borgerlige Øvrighed, og om det her skulde vise sig, at der var en betydeligt større Procentsats af Skilsmisser indenfor borgerlige Ægteskaber end indenfor de andre. Jeg vil bede den højtærede Justitsminister, hvis han er i Stand dertil, fremskaffe en saadan Statistik, i hvert Fald til Brug for det Udvalg, der bliver nedsat, og som nøje skal gaa Lovforslaget efter i Sømmene, en Statistik, der kunde belyse, hvilket af de to Slags Ægteskaber, der efter Fortidens Erfaringer har vist sig mest holdbart. Det er ogsaa et Moment, som egner sig til at komme i Betragtning.

Hvad angaar Grunden til det meget stærkt stigende Skilsmisseantal, er der af Ordforeren for Venstre fremsat den Formodning, at det maaske ikke saa meget var en almindelig moralsk Slappelse paa dette Omraade som en mere etisk Betragtning af Ægteskabet, der skulde have gjort sig gældende her til Lands i Løbet af de senere Aartier. Paa Forhaand vil jeg nu stille mig meget skeptisk overfor en saadan Forklaring. Jeg tror ikke, at dette er Hovedgrunden. Jeg tror, der er flere